

Makalenin Dergiye Ulaşma Tarihi: 05.03.2016
Yayın Kabul Tarihi: 10.12.2016

Deyimler Bağlamında Türk ve Alman Aile Hayatı

Turkish And German Family Life In The Context Of Deeds

Doç. Dr. Muhammet KOÇAK *
Dr. Yılmaz YEŞİL **

Öz :

Milletlerin tarihi kadar eski olan dil, toplumların kültür hazinelerini barındıran ve taşıyan bir araç olarak da düşünülebilir. İnsan hayatında değer verdiği, önem atfettiği ya da uzak durup men ettiği bütün keskin hatlar milletlerin kelime dağarcıklarında yer bulmuştur. Bu bakımdan değerlendirdiğimizde aile hayatının önemli görülen tarafları da dil de temsil edilme noktasında imkân bulmuştur. Duruma göre ve mecazlı ifadeler içeren deyimler de bazen farklı sözcüklerle veya doğrudan aile hayatını anlatabilmektedir. Bu çalışmada Türk ve Alman aile hayatının deyimlere yansıyan kısmı değerlendirilmiş, aile ile ilişkili deyimlerin tespiti yapılarak ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Türk, Alman, Aile hayatı, deyim, kültür

Abstract:

Language, as old as the history of nations, can also be thought of as a means of carrying and carrying the cultural treasures of societies. All the sharp lines that people value, attach importance to, or keep away from, are found in the vocabulary of nations. In this respect, the important aspects of family life were also found at the point of representing the language. According to the situation and the phrases containing metaphorical expressions, sometimes they can tell different words or directly family life. In this study, the part of the Turkish and German family life

* Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Almanca Eğitimi Bölümü muahmmetkocak@hotmail.com

** Gazi Üniversitesi, Türk Dili Bölümü, yilmazyesil66@gmail.com

reflected in the words was evaluated and tried to be revealed by determining the statements related to the family.

Keywords: Turkish, German, Family life, idioms, culture

Giriş

Bilindiği gibi millet kavramının tarifini teşkil eden unsurlar arasında anlaşmalar sistemi olan dilin önemi büyüktür. İnsanlar dil aracılığıyla birbirleriyle anlaşır, dertlerini, sıkıntılarını, isteklerini dil aracılığıyla iletirler. Ayrıca bu dil toplumların kültürel birikimlerini ve beklentilerini de yansıttığı için bünyesinde barındırdığı sözcük ve söz öbeklerinden yola çıkarak toplumun kültürü ve yaşam biçimi hakkında bilgi sahibi de olunabilir. Bunun en açık örneği Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan Divan-ı Lügati't Türk de yer alan sözcüklerden ve onların açıklamalarından yola çıkarak milletimizin geçmişi hakkında pek çok bilgiye ulaşabilmemizdir. Bu çalışmamızda bunun farklı bir denemesini de Türk ve Alman deyimleri üzerinden yaparak birinci dünya savaşında müttefik olan, daha sonra Türklerin ciddi olarak göç ettiği iki farklı ülkede yaşayan toplumların kültürlerini karşılaştırmak istedik.

Kişiler, iletişimlerini sağlarken mesajlarını daha etkili kılmak için bir takım mecazlı söz öbeklerinden yararlanırlar. İşte bu söz öbeklerinin içinde deyimlerin önemli bir yeri vardır. Toplumlar hayatlarının her alanında anlatımı daha etkili kılmak için deyimlerden yararlanır. Deyimler; nasıl oluştuğu çoğu zaman unutulmuş, bazen çıkış noktasından çok farklı konularda ve manalarda kullanılan söz öbekleridir. Deyimlerin oluşmasında; günlük yaşantıların, mesleklerin, fıkraların ve halk inançlarının önemli bir etkisi vardır. Bütün milletlerde olduğu gibi Türk ve Alman milletlerinin deyimlerinde de bu kültür dokuları yerini almıştır.

En az iki sözcüğün gerçek anlamının dışında kullanılmasıyla oluşan söz öbeğine deyim denir. Bu kavram Fransızca'da locution; İngilizcede locution, idiom, formula expression; Almancada ise Ausdruck, Redensart; Rusçada frazeologizm, obraznoye, virajeniye kelimelerinin karşılığıdır. (Gerhard 1997: 669)

Deyim kavramı Osmanlı Türkçesi'nde darbimesel, tabir ve ıstılah kelimeleri ile karşılanmıştır. Cumhuriyet döneminde ise tabir uzun süre kullanılmış ve daha sonra deyim kelimesi Türk Dili Araştırma Kurumu tarafından 1935 yılında İstanbul'da bastırılarak dağıtılan Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzu'nda tabir = terme, karşılığı olarak teklif edilmiş ve zamanla tutmuştur. (Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzu 1935: 303) Daha sonraki yıllarda bu konuda eser hazırlayan, derleme ve inceleme yapan Mustafa Nihat Özön, M. Şakir Ülkütaşır gibi yazarlar "tabir" kelimesini kullanmışlardır.

Bugün Türk lehçelerinin bazılarında deyim yerine şu kelimeler kullanılmaktadır: Azerbaycan Türkçesi, frazeologiya; sabit söz birleşmesi; Gagauz Türkçesi, bölünmez laf birleşmesi / frazeologizma; Başkurt Türkçesi, frazeologizm; Kazak

Türkçesi, turaktı tirkes / frazeologizm / aşıktı söz uramı / beyneli söz tirkesi; Kırgız Türkçesi, turuktü söz aykaşı / frazeologizm / körköm süylöm; Özbek Türkçesi, ibara / frazeologik birlik; Tatar Türkçesi, frazeologizm / obrazlı tağbir; Türkmen Türkçesi, frazeologizm / durnuklı söz düzümleri; Uygur Türkçesi, turaklık ibarâ / frazeologizm / idiom. (Türk Lehçeleri Sözlüğü I 1991: 7, Naskali 1997: 32)

Deyim kelimesi çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Deyim sözlüklerinin önsözlerinde genellikle yazarlar tarafından verilen tanımlar bulunmaktadır. Bununla birlikte kimilerinde hiç bir tanım yoktur. Bunların dışında farklı ansiklopedi, sözlük ve kimi bilimsel makalelerde de deyim kavramı tanımlanmıştır.

Türkçe Sözlükte deyim: “Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, ilgi çekici bir anlam taşıyan kalıplaşmış anlatım, tabir” olarak tanımlanmaktadır. (Türkçe Sözlük, I 1988: 368) Berke Vardar’ın yönetiminde hazırlanan “Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü” deyim; “Bir tür sözlüksel birim oluşturan anlambilim toplama; genellikle öz anlamından az çok ayrı bir anlam içeren kalıplaşmış söz” olarak tanımlanmakta ve örnek olarak “küplere binmek” deyimini vermektedir. (Vardar 1988: 74)

Zeynep Korkmaz ise “Gramer Terimleri Sözlüğü”nde deyim için şu tanımlı vermektedir: “Gerçek anlamından farklı bir anlam taşıyan ve çekici bir anlatım özelliğine sahip olan kelime öbeği: abayı yakmak, aşığından almak, bağına taş basmak, buluttan nem kapmak, çileden çıkmak, dalga geçmek, el ele vermek, karşı gelmek, mercimeği fırına vermek, nalları dikmek, saman altından su yürütmek, üç buçuk atmak, yasak savmak, yüz göz olmak, zılgıt vermek.” (Korkmaz 1992: 43)

Deyimler üzerine yaptığı çalışmalarıyla tanınan Ömer Asım Aksoy, deyim tanımını: “Çekici bir anlatım özelliği taşıyan ve çoğunun gerçek anlamından ayrı bir anlamı bulunan kalıplaşmış sözcük toplulukları” olarak yapmıştır. (Aksoy 1984: 49) Feridun Fazıl Tülbentçi, “Türk Atasözleri ve Deyimleri” adlı eserinde deyimlerin atasözünden farkını izah ederken şu bilgileri verir: “Her ne kadar kesin bir hüküm ifade etmez ise de atasözü değerinde ve ondan daha fazla söylenen sözler vardır ki, bunlara da tâbir ve deyim diyoruz.” (Tülbentçi, 1977: 6)

Doğan Aksan, deyim, “Belli bir kavramı, belli bir duygu ya da durumu dile getirmek için birden çok sözcüğün bir arada, seyrek olarak da tek bir sözcüğün yan anlamında kullanılmasıyla oluşan sözdür” diye açıklamaktadır. (Aksan 1982: 4) Ali Püsküllüoğlu, “Türkçe Deyimler Sözlüğü” adlı eserinde deyim: “Anlatıma akıcılık, çekicilik katan çoğunun gerçek anlamından ayrı bir anlamı bulunan genellikle de birden çok sözcüklü dil ögesi, kalıplaşmış sözcük topluluğu” olarak tanımlamıştır. (Püsküllüoğlu 1995: 7)

Şükrü Elçin ise “Halk Edebiyatına Giriş” adlı eserinde şu tanımlı vermektedir: “Deyimler (tâbirler) asıl anlamlarından uzaklaşarak yeni kavramlar meydana getiren kalıplaşmış sözlerdir. İki veya daha çok kelimedenden kurulu bir çeşit dil ifâdesi olan bu sözler, duygu ve düşüncelerimizi, dikkati çekecek biçimde anlatan isim, sıfat, zarf, basit ve birleşik fiil görünüşlü gramer unsurlarıdır.” (Elçin, 1986: 642) Nurettin

Koç ise deyim için: “Genellikle gerçek anlamı dışına kayan kalıplaşmış söze deyim denir.” demektedir. (Koç 1996: 410)

Yukarıdaki deyim tanımlarının hepsinde ortak olan özellik, deyimın gerçek anlamını dışında kullanılan en az iki sözcükten oluştuğudur. Buradan hareketle deyim, gerçek anlamı dışında kullanılan en az iki sözcüğün bir araya gelerek oluşturduğu dil birlikleridir diyebiliriz.

Aile; kan, cinsel ilişki ya da yasal bağlarla birbirine bağlı olan insanlardan oluşmuş, mahrem ilişkilerle örülü bir gruptur. Aile zaman içinde değişikliklere uğramayı ve ayakta kalmayı başarabilmiş çok esnek bir sosyal birimdir. Günümüzde aileler üzerine pek çok çalışma ve araştırma yapılmaktadır. Aile sosyolojisi ailelerin durumunu ve geçmişten günümüze değişimlerini; evlilikten yaşlanmaya kadar ki serüvenlerini incelemektedir. (Marshall 1999: 7-9.) Toplumun içinde yaşayan ve toplumun dilini kullanan aileler kendileri ile ilgili pek çok hususu dile yansıtmıştır. Biz de bu iki dilde aile ile ilgili deyimleri bulup, bunlar üzerinde Türk ve Alman aile kültürü hakkında mukayese yapacağız.

Öncelikle yapmış olduğumuz taramalarda tespit ettiğimiz aile veya aile kurumunu ilgilendiren Alman ve Türk deyimlerini sırasıyla vermek istiyoruz.

Alman halk kültüründe aile ile ilgili deyimler:¹ (www.redensarten-index.de : 13.02.2016)

- 1- In der Familie liegen: Aileden gelmek, aileden kaynaklanmak.
- 2- Im Schoß der Familie: Aile arasında kalmak, dışarıya yansıtılmamak.
- 3- Das schwarze Schaf der Familie sein: Aile içerisindeki istenmeyen kişi olmak.
- 4- Bei Mutter Grün sein: Dışarıda, doğada olmak.
- 5- Bei Mutter Natur sein. Doğada olmak
- 6- Wie eine Mutter ohne Brust sein: Şefkatli, anaç olmak.
- 7- Ganz der Vater / die Mutter sein. Tıpa tıpa babaya / anneye benzemek.
- 8- Wie die Mutter, so die Tochter: Anasına bak, kızını al deyiminin karşılığı.
- 9- Vater Staat: Baba vatan (Türkçedeki ana vatanın karşılığı).
- 10- Wie der Vater, so der Sohn: Baba nasılsa, oğlu da öyledir.
- 11- Unter Brüdern: İyi arkadaşlar arasında (Buradaki kardeş sözcüğü, arkadaş olarak aktarılmaktadır)
- 12- In der Familie bleiben: Aile içerisinde kalmak, dışarıya yansıtılmamak.
- 13- In den besten Familien vorkommen: Herkesin başına gelebilir (en iyi ailelerin bile başına gelebilir).

¹ Duden-Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten adlı deyim ve atasözü sözlüğü ile www.redensarten-index.de adlı online deyim sözlüğünden sorgulanarak çıkarılmıştır.

14- Der himmlische Vater: Tanrı (Buradaki baba sözcüğü, Tanrı olarak ak-
tarılmaktadır).

Türk kültüründe aile ile ilgili deyimler:² (www.tdk.gov.tr : 10.02.2016)

Bekârlık sultanlıktır: Bekarlığın iyi bir şey olduğunu anlatır.

Bekâr gözü kör gözü: Bekarın gözünün gerçekleri iyi görmediğini anlatır.

Bekârlık maskaralıktır: Bekarlığın kötü bir şey olduğunu anlatır.

Kız beşikte çeyiz sandıkta: Kızın doğumundan itibaren çeyize başlanması ge-
rektiğini ifade eder.

Kadının biri alâ, ikisi belâdır: Tek eşliliği savunur.

Kızı ver, köprü kes: Kızı evlendirdikten sonra az gidip gelmeyi tavsiye eder.

İç güveysi iç ağrısı: İç güveysinin tasvip edilmediğini belirtir.

İç güveysinden hallice. Durumumuz az iyi.

Baba ocağı: Baba evinin önemini belirtir.

Analı kuzu kınalı kuzu: Annesi olan kızların nazlandırıldığını anlatır.

Kız yükü tuz yükü. Kız sahibi olmanın zorluğu anlatılır.

Kız doğuran tez kocar: Kız sahibi olmanın zorluğu anlatılır.

Ev açmak: Ev kurmayı anlatır.

Ev ev dolaşmak: Çok gezmeyi anlatır.

Evlerden ırak (uzak): İstenmeyen kişi veya olay için söylenir.

Karısının üstüne evlenmek: Karısı var iken ikinci defa evlenmeyi anlatır.

Evlere şenlik: Evlerdeki güldürücü ve komik durumlar için kullanılır.

Kırk evin kedisi: Her kapıda gezen kişiler için kullanılır.

Üvey evlat muamelesi yapmak: Dışlamak ifadesidir.

Üvey evlat gibi tutmak (saymak): Horlanmak, haksızlık etmek, iyi davranma-
mak.

Ana baba eline bakmak: Çalışmayıp anne babadan para istemek.

Ana ve babanın verdiği para ile geçinmek: Çalışmayıp anne babadan para is-
temek.

² www.tdk.gov.tr (atasözü ve deyimler bölümünde sorgulanarak çıkarılmıştır.)

Kardeşi olmayan garip olur: Kardeşin önemini anlatır.

Teyze ana yarısıdır: Teyzenin anne gibi önemli olduğunu anlatır.

Amca baba yarısıdır: Amcanın önemini ifade eder.

Sonuç

Öncelikle Türk ve Alman deyimleri her iki toplumun, kültürün bir ürünüdür. Burada tespit edilen bulgular toplumların aile yapılarını tanımamızda bize yardımcı olur; Türk toplumunu ve ailesini birleştiren, bütünleştiren bağları, aynı zamanda bu süreçte ortaya çıkan problemleri bu yolla tespit edebiliriz. Aynı şekilde Alman toplumunun da aileye olan hassasiyetlerini bu deyimlerde görebiliriz. Eldeki deyimler üzerinden yapılan karşılaştırmada Alman toplumu için ailenin önemli olduğu fakat Türk toplumundaki gibi aile ve akrabalık bağlarının ön plana çıkmadığını görmekteyiz.

İkinci olarak, Türk ve Alman deyimleri aynı zamanda aile ve topluma şekil veren unsurlardır. Buradaki tespitlerimiz toplumların sosyal kontrolü, sosyo-kültürel bütünleşmesi konularındaki çalışmalarımızda bize yol gösterebilir.

Bütün bu açıklamalardan sonra Türk ve Alman deyimlerinde ortaya çıkan aile modelini şöyle tespit edebiliriz: Aile anne baba ve çocuklardan meydana gelmektedir. Deyimlerden yola çıkarak yapmış olduğumuz değerlendirmede kadının statüsü Türk toplumunda olması gereken yerde değildir. Fakat Alman toplumunda buna dair belirgin bir ibare bulunmamaktadır. Bununla birlikte Türk toplumunda kadının, ailenin devamında, aile üyelerinin etkileşiminde, kısacası aile içindeki rolü çok önemlidir, bu durum annelik rolü ile ön plana çıkmaktadır. Türk deyimlerinin baba soyuna ve baba otoritesine dayalı, bir aile düzenini, yansıttıklarından, ailede kız çocuğun değeri erkek çocuğa göre farklılık arz etmektedir. Bunun nedeni olarak kız çocuğunun daha narin bir fiziksel; erkek çocuğuna göre daha duygusal bir yapıya sahip olması ve yetiştirme esnasında daha fazla ilgiye ihtiyaç duyması olarak düşünülebilir. Buna karşın Alman toplumunda bu konu üzerinde durulmamıştır. Hem Türk hem de günümüz Alman ailelerinde akrabalar arasındaki ilişkilerin değerlendirildiğinde Türk aile yapısına yönelik teyze ve amcaya yönelik deyimler akrabalık derecesinin birinci derece kan bağı noktasında son derece güçlü olduğunu göstermektedir. Alman aile yapısının ise aile dışından olanlara farklı baktığı değerlendirildiğinde Alman ve Türk toplumunun aile ve akrabalık bağlarına tam örtüşmesine de benzer değerler atfettiği söylenebilir.

Kaynakça

- AKSAN, Doğan (1982), Her Yönüyle Dil 3, TDK Yay., Ankara.
- AKSOY, Ömer Asım (1981), Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Cilt: I-II, 3. b., Türk Dil Kurumu Yay., Ankara.
- AKSOY, Ömer Asım (1984), Atasözleri Sözlüğü, TDK Yay., Ankara.
- ELÇİN, Şükrü (1986), Halk Edebiyatına Giriş, KB Yay., Ankara.
- DROSDOWKI Günther & Stubenrecht Scholze (1992), Duden-Redewendungen und sprichwörtliche redensarten, Dudenverlag, Mannheim.
- KOÇ, Nurettin (1996), Yeni Dilbilgisi, İnkılâp Yay., İstanbul.
- KORKMAZ, Zeynep (1992), Gramer Terimleri Sözlüğü, TDK Yay., Ankara.
- MARSHALL, Gordon (1999); Sosyoloji Sözlüğü, Çev. Osman Akınhay, Derya Kömürcü, Bilim ve Sanat Yay., Ankara.
- NASKALI, Emine Gürsoy (1997), Türk Dünyası Gramer Terimleri Kılavuzu, TDK. Yay., Ankara.
- Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzu (1935), Türk Dili Araştırma Kurumu Yay., Devlet Basımevi, İstanbul.
- PÜSKÜLLÜOĞLU, Ali (1995), Türkçe Deyimler Sözlüğü, Arkadaş Yay., Ankara.
- TÜLBENTÇİ, Feridun Fazıl (1977), Türk Atasözleri ve Deyimleri, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İstanbul.
- Türk Lehçeleri Sözlüğü I (1991), KB Yay., Ankara.
- Türkçe Sözlük, c.I (1988), TDK Yay., Ankara.
- VARDAR Berke (1988), Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü, ABC Kitabevi, İstanbul.
- WAHRIG Gerhard (1997), Deutsches Wörterbuch, Bertelsmann Lexikon Verlag, Gütersloh.

Makalenin Dergiye Ulaşma Tarihi: 26.09.2016
Yayın Kabul Tarihi: 10.12.2016

Çanakkale Savaşları'nın Ulusal ve Uluslararası Sonuçları

National And International Results Of The Canakkale Wars

Dr. Mehibe ŞAHBAZ *

Öz :

Bazı olaylar vardır ki sonuçları milletlerin kaderine tesir edip çağının akışının istikametini değiştirir. Milletlerin tarihlerinde bu olaylar milat kabul edilir. Böyle tarihlerin öncesi ve sonrası arasında muazzam değişimler yaşanmış, o milletin kaderi etkilenmiştir. Bizim Anadolu'da ki tarihimizde de Malazgirt Zaferi'nin yaşandığı 26 Ağustos 1071, İstanbul'un fethi 29 Mayıs 1453, Büyük Taarruz sonrasındaki işgalci Yunan Ordusu'na vurulan en ağır darbe olan Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin 30 Ağustos 1922 "milat" günlere en güzel örneklerdendir. 18 Mart 1915 Çanakkale Deniz Zafer'i de böyle bir gündür. İşte Çanakkale Muharebelerinde bütün dünya milletlerinin açıkça kabul ettiği gibi bir harbin sonucu üzerinde etkili olmuş ve bir milletin alın yazısını değiştirmiştir. Türk tarihi bakımından Çanakkale Muharebeleri büyük bir askerî dehanın idaresinde imanla silahın savaşmasında imanın üstün geldiğinin açıkça göstergesidir.

Anahtar kelimeler: Çanakkale Cephesi, Anadolu, Savaş, Milletler, Değişim.

Abstract:

Some events can change the direction of flow are the results of whether age influences the fate of the nation. These events are considered milestone in the history of the nation. before and after the date of such experienced tremendous changes, it affected the fate of the nation. in our history that our in Anatolia Malazgirt Victory

* Çukurova Üniversitesi, mevhibesavas@gmail.com

experiencing August 26, 1071, the conquest of İstanbul 29 Mayıs 1453 Commander in Chief of the heaviest blows to the invading Greek army after the Great Offensive Battle of the August 30, 1922 "milestone" days at one good example. Canakkale Naval Victory March 18, 1915 is a day like this. That had an effect on the outcome of a war as openly acknowledge that all nations of the world in Canakkale Battles and was taken to change the font of a nation. Faith faith in weapons of war in a major military genius of the administration in terms of Turkish history Çanakkale Battles is an indicator that clearly prevailed.

Keywords: Çanakkale Front, Anatolia, War, Nations Change.

Giriş

Dünyamızda öyle kara parçaları vardır ki, üzerinde “Tarihi durdurmak” bir yana, tarih adeta yarışmıştır. Yerküremizde bu özellikteki coğrafya parçalarının başında geleni hiç şüphesiz Anadolu’dur.

Anadolu’nun bu imtiyazlığı özelliği, öncelikle onun jeo stratejik yapısından kaynaklanıyor. Anadolu Yarımadası, Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının “düğümlendiği” bir coğrafya parçasıdır. Amerika ve Avustralya keşfedilmeden önce, “Dünya hâkimiyeti” dendi mi, “Eski Dünya” olarak adlandırılan Asya, Avrupa ve Afrika’ya hâkimiyet anlaşılırdı. Adı geçen hâkimiyet yukarıdaki “dügüm’e” sahip olmaktan geçiyordu.

Türk Milleti’ni de Anadolu’ya çeken onun “Cihan Hâkimiyeti Mefkûresi” olmuştur. Osmanlı Devleti, bütün dünya tarihçilerinin İttifak ettikleri üzere XVI. Asırda tam bir “dünya hâkim”idir. Anadolu, bu hâkimiyetin kilit noktasıdır. “Anadolu kilidini”nin anahtarları da İstanbul ve Çanakkale Boğazları olmuş, bunlar, dünya jeo stratejistleri tarafından “üç kıtanın kapıları” olarak değerlendirilmiştir. XV. Asrın sonlarında ortaya çıkan “Coğrafi Keşifler” ve XIX. Asrın başlarında kendisini gösteren “Sanayi İnkılâbı” sonucu “Dünya hâkimiyet” dendi mi neredeyse tek başına “Boğazlara hâkimiyet” anlaşılmaya başlanmıştır.

Dünyamızda sömürgeciliğin kızıştığı XVII. Asrın sonlarından itibaren “Türk Boğazları”, bu mücadelede “kader tayin edici” aktif bir “faktör” özelliği kazanmıştır (Sabis, 1990). Dünyamızı, “üzerinde güneş batmayan imparatorlukları” haline getirmek isteyen İngiltere, Fransa, Rusya ve Almanya gibi Büyük Devletler veya Süper Güçler, bunun ancak Boğazlara sahip olmaktan geçeceğini görerek mücadelelerini devamlı bu alana yöneltmişlerdir. Fakat buralara birinin yerleşmesine diğerleri izin vermediğinden “menfaatleri dengelemek” uğrunda Osmanlı Devleti’ni ister istemez “Boğazların bekçisi” olarak bırakmışlardır. Boğazların bu özelliği olmasa idi, Osmanlı Devleti daha 1768–1774 Türk-Rus Harbi yıllarından sonra Osmanlı’yı yaşatan “Boğazların büyük stratejik önemi” olmuştur. Bu sebepten Boğazlara “Türkiye’nin Canı” denilmiştir (Kocabaş, 1994).

“Türkiye’nin Canı” Boğazlarının Karadeniz’le Ege Denizi arasındaki deniz mesafesi 275 kilometre’dir. Bunun 31 kilometresini İstanbul boğazı meydana ge-